

GÜMRÜK ÇIKIŞ BEYANNAMELERİNİN KAPANMASI, GÇB ÜZERİNDE FİİLİ İHRAÇ TARİHİNİN ARANMASI VE DİİB KAPSAMINDA TECİL TERKİN İŞLEMLERİNDE YMM RAPORU HAKKINDA SON GELİŞMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

GÜMRÜK ÇIKIŞ BEYANNAMELERİNİN KAPANMASI, GÇB ÜZERİNDE FİİLİ İHRAÇ TARİHİNİN ARANMASI ve DİİB KAPSAMINDA TECİL TERKİN İŞLEMLERİNDE YMM RAPORU HAKKINDAKİ SON GELİŞMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Güray ÖĞREDİK

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
Mazars&Denge Denetim YMM A.Ş.

www.muhasetr.com (19.09.2007)

İhracata ilişkin gümrük beyannamelerinin kapatılması ve gümrük beyannamesinin 3 no'lu nüshasının ihracatçıya teslim edilmesine ilişkin olarak gümrük idarelerince yapılacak işlemlerin usul ve esaslarını düzenleyen ve **1 Mayıs 2007** tarihinden itibaren uygulanacak olan **04.04.2007** tarihli **2007/19** sayılı Genelge yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Anılan Genelgenin 3. maddesi uyarınca gümrük beyannamesinin 3 no'lu yükümlü nüshasının üzerine herhangi bir kapanma meşruhatı düşülmeksizin ve beyanname muhteviyatı eşyanın yurt dışı edildiği hususunun sınır gümrük idaresi tarafından teyit edilmesi beklenilmeksizin ihracatçıya teslim edilmesi uygulaması başlatılmıştır. Öte yandan, gümrük idarelerinin otomasyona geçmesinden sonra, kapanmış ihracat beyannamelerindeki bilgilerin, Maliye Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile elektronik bilgi değişimi imkanlarından yararlanılarak paylaşılmasına başlanılmıştır. [1]

Buna göre; Gümrük Müsteşarlığının www.gumruk.gov.tr adlı internet sitesinin "Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanlığı" seçeneği içine yer alan "E-gümrük Web Uygulamaları" bölümündeki "VEDOP Sorgulama" seçeneği altında, tescil numarası ile sorgulanan ihracat beyannamesinin kapanma tarihi ile beyanname bilgilerinin Maliye Bakanlığının VEDOP Sistemi'ne aktarıldığı tarihin kullanıcılar tarafından görüntülenmesine imkan sağlanmıştır. Bu sayfaya kısa yoldan bu link vasıtasıyla da erişebilirsiniz.

<https://uygulamalar.gumruk.gov.tr/vedop/WebForm1.aspx>

01.05.2007 tarihinden sonra ihracatçılar; yukarıda verilen adrese girerek gümrük beyannamesinin numarasını kaydederek kapanma tarihini yani fiili ihrac tarihini kendileri öğrenmektedirler. **İşlemin bir çıktısını alarak, bunu Vergi Dairesine verilen dosyalarla ve muhasebede gümrük beyannameleri ile ilişkilendirerek fiili ihrac tarihini teyit etmiş olacaktırlar.** Örnek bir uygulama olarak VEDOP'tan alınan bir işlemi aşağıda gösteriyoruz. [2]

İŞLEMİNİZ TAMAMLANMIŞTIR	
Beyanname no	Kapanma tarihi
07341300EX024545	21/01/2007
07341300EX024545 nolu beyannameniz 29/01/2007 tarihinde Maliye Bakanlığı VEDOP sistemine iletilmiştir.	
Yeni sorgu	

Eğer ihracat işlemi herhangi bir yurt içi gümrük idaresinde bitmiş olmasına karşın eşya yurt dışı edilmemiş ise beyanname kapanmadığından VE-DOP sorgulaması örneğin aşağıdaki gibi sonuç vermektedir.

İŞLEMİNİZ TAMAMLANMIŞTIR	
Beyannameniz gümrükte KAPANMAMIŞTIR, ilgili gümrüğe başvurarak beyannamenizi bilgisayar sisteminde kapattırınız.	
Yeni sorgu	

Getirilen bu yenilik ile, ihracat sistemi içerisinde görev alan kamu kurum ve kuruluşlarıyla, ilgili meslek kuruluşlarının ihracat işlemlerinin süratle sonuçlandırılması sağlanacak, bu da ihracatçılarımızın bürokrasi ile ilgili şikayetlerini asgariye indirerek, ihracat işlemlerine hız kazandıracaktır

Bu düzenlemeler sonucunda;

- İç gümrüklerde açılan ihracat beyannamelerinin kapatılması için sınır gümrük idarelerinden ayrıca teyit alınması ihtiyacının ortadan kalktığı,

- Öte yandan ihracatçılar tarafından Noter'lere veya YMM'lere tasdiki yaptırılan ve teyidi istenen gümrük beyannamelerinin tasdiki/teyidi uygulamasına da gerek kalmamış bulunduğu,

- 83 numaralı KDV Genel Tebliği'ne göre, Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yurt içinden tecil terkin kapsamında KDV'siz girdi temin eden imalatçı-ihracatçı firmaların YMM'si şimdiye dek Yeminli Mali Müşavir Raporu yazarak girdi temin eden imalatçıya veriyor idi. Tedarikçi de bu YMM raporunu Vergi Dairesine vererek, tecil-terkin işlemini gerçekleştirip, gerektiğinde KDV iadesi alıyor idi. İhracatçılar Birliğinin Dahilde İşleme İzin Belgesi'nin taahhüt kapatma yazısı ile **rapora gerek kalmadan** işlemler tamamlanacaktır,

yönünde **yorumlar ile ve bu yorumlara bağlı olarak vergisel yönden denetim ve müşavirlik hizmetlerinin yerine getirilmesinde görev aldığımız firmalardan gelen sorular ile karşılaşmaktadır.**

KDV Kanununun muhtelif genel tebliğlerinde herhangi bir KDV istisnasının KDV beyannamesi üzerinde gösterilmesi durumunda beyannameye eklenmesi gereken belgelerin neler olduğu açıklanmıştır. Aynı şekilde, bu istisna işlemleri iade hakkı doğuruyorsa bilahare istenecek evraklarda ilgili genel tebliğlerde sayılmıştır.

Uygulamada en çok karşılaşılan ve **gümrük beyannamesinin onaylı suretlerinin vergi dairesine ibrazı istenen başlıca işlemlerle ilgili 83 ve 84 numaralı KDV Genel Tebliği'nde yer alan açıklamalar** aşağıdaki gibidir.

84 Seri Numaralı KDV Genel Tebliği:

1.1.1.3. Mahsup Talebinde Aranılan Belgeler

i. Gümrük beyannameli mal ihracında

- Gümrük beyannamesi (aslı veya noter, gümrük idaresi ya da yeminli mali müşavirce onaylı örneği),

Beyannamelerin aslı veya örneği yerine bunların listesinin verilmesi de yeterlidir. Bu takdirde listede beyannamenin tarihi, sayısı, ihraç edilen malın cinsi, miktarı ve tutarı, gümrük kapısının ismi,

varış ülkesi, imalatçının adı-soyadı veya unvanı, **intaç ve çıkış tarihlerine** yer verilir. Gümrük beyannamelerinin yerine liste veren mükelleflerin iade taleplerinin değerlendirilmesi sırasında listelerde yer alan bilgilerde eksiklik bulunması veya tereddüt edilen durumlarda gümrük beyannamelerinin aslının veya örneğinin istenebileceği tabiidir.

Bununla birlikte **E-beyanname** programında yer alan (1) numaralı **KDV beyannamesi** eki olarak düzenlenen "**İhracat İstisnası ile İlgili Gümrük Beyannamesi ve Satış Faturaları Listesi**" kısmında, "**Gümrük Beyannamesi Tescil Numarası**" yeterli görülmektedir. Ayrıca GÇB'nin fiili ihracat/intaç/kapama tarihi ile ilgili doldurulması gereken bir bölüm de yoktur.

v. İhraç kaydıyla satışlarda

- **Gümrük beyannamesi (aslı veya noter, gümrük idaresi ya da yeminli mali müşavirce onaylı örneği),**

83 Seri Numaralı KDV Genel Tebliği:

1. Dahilde İşleme veya Geçici Kabul Rejimlerinde Tecil-Terkin Uygulaması

1.4. Terkin ve İade İşlemleri

Tecil-Terkin kapsamında satın alınan maddelerle imal edilen malların süresi içinde ihraç edildiği Yeminli Mali Müşavirlerce düzenlenecek bir raporla tespit edilecektir. İmalat kayıtlarındaki bilgiler esas alınarak üretim analizi ve randıman hesapları da yapılmak suretiyle düzenlenecek **bu raporlarda en az:**

- Dahilde işleme veya geçici kabul izin belgesinin tarih ve sayısı,
- Belgenin geçerlik süresi,
- **İhracata ilişkin gümrük beyannamesinin tarih ve sayısı,**
- **Fiili ihracat tarihi,**
- **İhraç edilen malların cinsi, miktarı ve tutarı,**
- İhraç edilen malların üretiminde kullanılan maddelerin satıcılar itibariyle ayrı ayrı olmak üzere cins, miktar ve tutarı,
- **İhracatın süresi içinde yapılıp yapılmadığı,**

konusunda bilgiler yer alacak ve teyidi alınan **gümrük beyannamesinin onaylı bir örneği**rapora eklenecektir.

Bu raporlar, söz konusu kapsamda ihracatın yapıldığı her dönem için ayrı ayrı düzenlenecek ve ikişer örneği ihracatın yapıldığı ayı takip eden ay başından itibaren 3 ay içinde ilgili satıcılara verilecektir. Satıcılar sözü edilen raporu bağlı olduğu vergi dairesine ibraz etmek suretiyle tecil edilen verginin terkinini sağlayacaktır.

Ayrıca yukarıda yer verilen Genelge'ye ve buna istinaden bir makalede yer verilen görüşe göre sorduğumuz bir soruya, **İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Bilgi Edinme Müdürlüğü**'nden tarafımıza verilen yanıt aşağıdaki gibidir:

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
İnsan Kaynakları Grup Müdürlüğü
Bilgi Edinme Müdürlüğü

Konu:

Sayın: Güray REDİK

İLGİ: 13.06.2007 tarihli e-postanız.

*İhracatçuların birliğinin taahhüt kapatma yazısı sadece taahhütlerin kapatılması için yeterlidir. İade talep edilmesi halinde YMM raporu aranır. **Maliye Bakanlığı yetkisini kullanıp düzenleme yapınca kadar 83 seri no.lu KDV Genel Tebliğinin uygulanmasına devam edilecektir.***

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Ayrıca, çalışmamızı yazdığımız tarih itibariyle (05.09.2007) henüz taslak olarak yayınlanan **107 seri numaralı KDV Genel Tebliği'nde (Taslak)** aşağıdaki açıklamalara yer verilmektedir.

"B. GÜMRÜK BEYANNAMELERİNİN İBRAZI

Başkanlığımıza yansıyan olaylardan, 1 Mayıs 2007 tarihinden sonra düzenlenen ve ihracat istisnası uygulamasında kanıtlayıcı belge olarak vergi dairesine ibraz edilen gümrük beyannameleri üzerinde ihracatın gerçekleştiği tarihi belirten herhangi bir bilginin yer almadığı, bu nedenle ihracat istisnasından doğan iade işlemlerinin yerine getirilmesinde tereddüde düşüldüğü anlaşılmaktadır.

19 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin (E) bölümüne göre KDV uygulamasında ihracat işleminin gerçekleştiği tarih olarak, malın gümrük hattından geçtiği sırada çıkış gmrğnce belirlenen ve gümrük çıkış beyannamesinin ilgili bölümünde belirtilen "gümrük hattını çıkış tarihi" esas alınmaktadır.

Ancak, 4/4/2007 tarihli ve 2007/19 sayılı Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü Genelgesi ile gümrük idarelerince 1 Mayıs 2007 tarihinden itibaren ihracata yönelik düzenlenen gümrük beyannamelerinin ihracatçıya verilen 3 numaralı nüshasının üzerine her hangi bir kapanma meşruhatı düşülmesine son verilmiştir.

Bu nedenle, 1 Mayıs 2007 tarihinden itibaren KDV beyannamelerinde ihracat istisnasına ilişkin işlemleri bulunan mükelleflerin tevsik edici belge olarak ibraz ettikleri ihracat gümrük beyannamelerinde ihracatın gerçekleştiği tarihi belirten bir açıklama aranılmayacak, bu beyannamelere ilişkin elektronik ortamda (VEDOP) erişilen bilgiler arasındaki kapanma tarihi, ihracat istisnası uygulamasında ihracatın gerçekleştiği tarih olarak dikkate alınacaktır"

Görüldüğü zere, Maliye Bakanlığı gümrük çıkış beyannamelerinin veya bilgilerinin vergi idaresine ibraz edilmesine gerek yoktur yönünde veya bunlar ibraz edilirken asıl, YMM veya Noter onaylı olmasına gerek yoktur yönünde bir açıklama yapmamıştır. Sadece, GB'ler üzerinde fiili ihraç tarihi bilgisi aranmayacaktır demektedir.

Buna göre; Gümrük Müsteşarlığının www.gumruk.gov.tr adlı internet sitesinin

[\(https://uygulamalar.gumruk.gov.tr/vedop/WebForm1.aspx \) "Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanlığı" seçeneği içine yer alan "E-gümrük Web Uygulamaları" bölümündeki "VEDOP Sorgulama" seçeneği altında, tescil numarası ile sorgulanan ihracat beyannamesinin kapanma tarihi ile beyanname bilgilerinin Maliye Bakanlığı'nın VEDOP Sistemi'ne aktarıldığı tarihin kullanıcılar tarafından görüntülenmesine imkan sağlanmış olmakla ve ayrıca yukarıda yer verilen 1 Mayıs 2007 tarihinden itibaren uygulanmakta olan 04.04.2007 tarihli 2007/19 sayılı Genelge birlikte ihracat işlemlerine ilişkin çeşitli düzenlemeler yapılmış olsa da; 83 ve 84 numaralı KDV Genel Tebliğleri ve istisna işleme göre özellik gösterecek diğer](https://uygulamalar.gumruk.gov.tr/vedop/WebForm1.aspx)

Genel Tebliğler yürürlükte oldukça ve/veya bu konuda Maliye Bakanlığı tarafından da yeni bir KDV Genel Tebliği ile düzenleme yapılmadıkça ya da bağlı olunan vergi dairesinden yazılı görüş alınmadıkça, KDV beyannamesinde istisna işlem beyan eden mükelleflerin, eskiden olduğu gerekli belgeleri yine onaylı olarak vergi dairelerine ibraz etmeleri ve mükellef tarafında bulunan GÇB'nin 3.'ncü nüshasında "fiili ihracat/intaç/kapama tarihi" olmayacağından www.gumruk.gov.tr adresinde ilgili bölümden bu GÇB'lerle ilgili onay sayfalarının da dökümlerini almaları, alınan bu çıktılarla vergi dairesine verilen dosyalarla ve muhasebede gümrük beyannameleri ile ilişkilendirerek fiili ihrac tarihini teyit etmeleri ve/veya 84 numaralı KDV genel tebliğinde bahsedilen şekilde ayrıntılı bir liste hazırlamaları ve ibraz etmeleri, Mali İdare ile prosedürel bürokratik bazı işlemler açısından doğabilecek sorunları engellemek adına doğru olacaktır düşüncesindeyiz.

Ayrıca, söz konusu Genelge ile ihracat işlemlerine ilişkin olarak getirilen kolaylıklar şu an itibariyle KDV Kanunu Geçici Madde 17 ve 83 sıra numaralı KDV Genel Tebliği ile düzenlenen DİB veya GKİB ile yurt içinden KDV'siz alınan hammaddeler ile üretilen mamullerin ihracının süresi içinde olduğunun tespit ve tasdikine dair ve ayrıca satıcı tarafından yapılan tecil-terkin işlemlerinin neticelenmesi için alıcı tarafından yazdırılması zorunlu olan YMM Tasdik Raporunun yazılmasının gerekliliğini ortadan kaldırmamıştır.

[1] APAK, Talha; "İhracat Beyannamelerinin Kapatılmasına Yönelik Getirilen Yeni Kolaylıklar", http://www.alomaliye.com/2007/talha_apak_ihracat_kapama.htm (Erişim: 05.09.2007)

[2] BAĞRIAÇIK, Atilla; "İhracat, Gümrük ve KDV İşlemlerinde Bürokrasiyi Azaltan Yeni Kolaylıklar", Yaklaşım Dergisi, Haziran 2007